

JOHN STRELECKY

*Velká životná
pátka*

Čo je v živote skutočne dôležité

TATRAN

JOHN STRELECKY

*Vel'ká
životná päťka*

TATRAN

Z anglického originálu John Strelecky: THE BIG FIVE FOR LIVE,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Aspen Light Publishing,

Windermere, preložila Natália Rondziková.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2021

ako 5270. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval

AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Eva Melichárková

Jazykové redaktorky Adriana Oravcová, Ivana Fábryová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o, Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Copyright © John Strelecky 2008

Translation © Natália Rondiková 2021

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2021

ISBN 978-80-222-1161-1

V rukách držíte knihu, ktorá vás prebudí. Zmení vám život spôsobom, ktorý si v tejto chvíli neviete ani predstaviť.

Keď si ju prečítate, pochopíte, o čom hovorím.

Navždy zmení všetko, čo očakávate od svojej úlohy lídra.

Mám na mysli nielen rolu lídra v práci, ale aj doma, v komunite a predovšetkým vo vlastnom živote.

Rolu lídra vykonávame v každom momente svojho života už len preto, že musíme viesť sami seba.

Koniec koncov, už samotné odhodlanie vstať ráno z postele od niekoho pochádza. A ten niekto ste vy.

Kniha rozpráva príbeh Thomasa Deraleho, človeka, ktorého celé okolie vnímalo ako najlepšieho lídra na svete. Vo veku päťdesiatpäť rokov sa dozvie, že je nevyliciteľne chorý, no aj v tomto náročnom období – na sklonku života – si z neho jeho okolie berie príklad, ako žiť.

Odporúčania z tejto knihy, napríklad veľká životná päťka či múzejné ráno, zmenili k lepšiemu životy čitateľov všade vo svete. Každý ich uplatnil po svojom vo vlastnom živote, vlastnej situácii.

Obráťte stranu, začítajte sa a dovoľte, aby inšpirovali aj vás.

Predslov

O lídroch vyšli stovky kníh a vidíte ich v nespočetných múzeách po celom svete. Väčšinou však zistíte iba to, ako sa stať zlým lídrom. Kto zavraždil najviac ľudí? Koho dostali na vrchol zrada a klamstvá? Kto postavil najhonosnejšie chrámy na kostiach svojich otrokov? Štúdium lídrov by nám mohlo povedať veľa o ľudskej psychike. Príkladov dobrých mentorov je ako šafranu.

Ak vás zaujíma, ako by líderstvo nemalo vyzerať, zájďte na internet, prečítajte si časopis či noviny alebo si pustite televízne spravodajstvo. Títo sa chceli vyhnúť odvodom, vyplácali mzdy načierno a ich zamestnanci teraz dostávajú minimálne dôchodky. Hentí vytunelovali firmu a nechali tisícky zamestnancov, ktorých mali zastupovať, bez práce. Ďalší si vyplatili miliónové odmeny a potom prepustili tisícky ľudí pod zámienkou, že nesplnili vlastné hospodárske plány.

Kde teda hľadať dobrých lídrov, ktorí by nám mohli byť príkladom?

Musíme sa obrátiť k ľuďom, ktorých príbehy zostali často nevy povedané, ľuďom všade okolo nás, ktorí neprestajne menia svet k lepšiemu. Som presvedčený, že

sú medzi nami. Raz, bolo chladné zasnežené ráno, som totiž jedného stretol na vlakovej stanici v Chicagu. Podnikanie mu rozprávково vynášalo, zamestnanci ho milovali a zákazníci boli ochotní čakať na jeho služby aj celé mesiace.

Volal sa Thomas Derale. Vo veku päťdesiatpäť rokov náhle zomrel, no aj na smrteľnej posteli vzbudzoval v ľuďoch okolo seba chuť do života. Táto kniha rozpráva jeho príbeh – kto to bol, čo si myslel o líderstve a ako napokon odišiel z tohto sveta. Je o tajomstvách, ktoré ma naučil.

Joe

Zložil som si batoh z pliec a položil ho na zem. Kochal som sa ohromujúcim výhľadom vôkol seba. Skutočne veľkolepé. Ženy vo vlaku mali pravdu. Výstup bol náročný, no stál za to. Načiahol som sa po fľašku v bočnej priehradke batoha a schuti sa napil.

Predo mnou sa rozprestierali kilometre hôr a údolí. Na otvorených priestranstvách som rozoznal statkárské dedinky. Väčšinu horských svahov pokrývali husté lesy. Tento výstup som pôvodne neplánoval, no austrálske turistky o ňom vo vlaku toľko básnili, kým ma nepresvedčili. A svoje rozhodnutie som veru neolutoval.

Zrazu mi opäť myslou prebleskla spomienka na Thomasa. Určite teraz s Maggie prechádzajú niečím dôležitým. Dnes ráno som si naňho spomenul azda aj desaťkrát. Večer musím prebehnúť maily, možno mi napísal.

Za posledné roky som si uvedomil jednu vec – ak niekoho zrazu nevedno prečo neviem dostať z hlavy ako teraz Thomasa, dotyčný alebo dotyčná prechádza nevšedným životným obdobím, takmer vždy pozitívnym.

Ešte raz som sa pokochal výhľadom a zhlboka sa nadýchol čerstvého vzduchu. Bol som práve v polo-

vici štvormesačného poznávacieho výletu po Španielsku, doteraz plného momentov ako tento. Impozantná architektúra, priateľskí Španieli, úchvatné výhľady... To je život, pomyslel som si. Ako hovorieval Thomas, každý deň o stupienok vyššie na životnej krivke. Každý deň o krok bližšie k veľkej životnej päťke.

Maggie Deraleová zdvihla telefón, volal lekár. Jej manžel tvrdo spal, čo bolo v poslednej dobe skôr výnimkou. Nechcela ho zobudiť. Počúvala hlas na druhej strane linky a hrýzla si peru, aby sa nerozplakala. „Áno,“ povedala, „rozumiem... zajtra sa u vás určite zastaví. Ďakujem, je to od vás milé, ale zvládnem to.“

Zložila a sadla si na kuchynskú stoličku. Kúpili ich s Thomasom pred takmer dvadsiatimi rokmi na jednej z každoročných spoločných dovolení. Už vtedy si ju doberal, že vybrala otrasné čalúnenie. Dodnes sa na tom smejú. Spomenula si na tú príhodu a do očí sa jej nahrnuli slzy. Najprv len zopár kvapiek, no náhle na ňu doľahli lekárove slová a z očí jej tryskol prúd slz.

Keď sa upokojila, zaumienila si, že nateraz bolo plaču dosť. Vzala mobil a vytočila Kerry: „Ahoj, tu Maggie... obávam sa, že nie. Majú v tom jasno... viem, Kerry, hej... ja tiež... výborný nápad, Kerry, pusť sa do toho plnou parou, budúci týždeň dám dokopy svoju časť. Inak, poponáhľaj sa, neostáva veľa času.“

Len čo zložila, vybrala sa do pracovne a prihlásila sa na mail. Musím napísať Joeovi, pomyslela si.

Vošiel som do kaviarničky a vybral si stolík. Celé popoludnie som zostupoval z hôr do mesta, v ktorom som sa teraz zdržiaval. Thomasa som celý deň nemohol dostať z hlavy. Tak často som naňho musel myslieť, až som sa rozhodol pozrieť si maily ešte pred večerou v hoteli. Určite sa chce podeliť o skvelé správy, napadlo mi.

„Nazdar, Joe.“

Obzrel som sa doľava. „Ahoj,“ usmial som sa. Bola to jedna z Austráľčaniek z vlaku, čo mi odporúčala dnešnú trasu.

„Vďaka za tip na krásnu túru.“

Vybral som z vrečka mobil a pripojil som sa k wi-fi. Na obrazovke sa krútilo koliesko, načítavali sa nové maily. Kaviarnička bola plná turistov, no sedelo v nej aj zopár miestnych. Mnohí čítali nové správy ako ja. Neprestávalo ma fascinovať, že donedávna sme o internete ani nechyrovali, a dnes sa môžeme v okamihu spojiť s ľuďmi z celého sveta.

Chvíľku nato sa mi mailová schránka aktualizovala a skroloval som v nových správach. Dal by som ruku do ohňa, že medzi nimi bude aj Thomasova. Napokon som našiel správu od jeho manželky Maggie,

čo ma vôbec neprekvapilo. Často mi písala v mene Deraleovcov. Klikol som na mail a chvíľu počkal, kým sa načíta. Pri pohľade na sedem úderných slov mi zovrelo srdce.

„Thomas je chorý, zavolaj mi, prosím ťa.“

Prihlásil som sa do účtu a vložil si do ucha slúchadlo. Kým som klikal na meno Maggie, v hlave mi víril prúd myšlienok. Čo sa mohlo stať? Thomas nebýval chorý. Počul som zvonenie na opačnej strane linky a potom sa ozval Maggin hlas.

„Ahoj, Maggie, tu Joe. Čítal som tvoju správu, o čo ide? Ako sa má Thomas?“

„Nie najlepšie, Joe,“ povedala rozochveným hlasom.

„Mrzí ma, že ťa ruším uprostred cesty, no myslela som si, že by si to rád vedel.“

„A čo?“ Kým som čakal na jej odpoveď, cítil som, ako mi zovrelo žalúdok.

„Thomas zomiera.“

„Čože?“ vyletelo zo mňa. Nemohol som uveriť vlastným ušiam.

„Umiera, Joe. Prvé príznaky si všimol pred tromi mesiacmi. Nedávno mi volal lekár a potvrdil naše obavy. Má nádor na mozgu. Priveľký, aby sa dal operovať.“

Snažil som sa spracovať Maggine slová. „Musia existovať aj iné spôsoby liečby. Čo ožarovanie alebo chemoterapia? Určite sa nájde aj iná alternatíva.“

Na druhej strane linky bolo chvíľu ticho. „Bohužiaľ. Pýtali sme sa na všetky možnosti, žiadna mu

nepomôže. Je to už pokročilé štádium. Thomas zomiera.“

S Maggie sme sa ešte chvíľu rozprávali, potom som zložil. Nemohol som tomu uveriť. Thomas? Veď bol predsa stelesnené zdravie! Na internete som vyhľadal číslo svojej leteckej spoločnosti a vytočil ho. Musím sa ihneď vrátiť do Štátov.

Uložil som batoh do batožinového priestoru nad hlavou a usadil sa na palube lietadla. Nové správy o Thomasovi na mňa ešte stále nedoľahli naplno. Vedel som, že je to pravda, no pripadala mi akási nereálna a vzdialená. Veď som s ním bol pred pár mesiacmi a vyzeral dobre. Ako je možné, že zomiera?

Kývol som hlavou na pozdrav žene, čo sedela pri mne, a zavrel oči. Prstami som si pomalými krúživými pohybmi masíroval spánky.

„Ste v poriadku?“ spýtala sa ma suseda.

Otvoril som oči a obrátil sa k nej. „Áno, ďakujem. Len som sa akurát dozvedel nepríjemné správy. Môj priateľ je vážne chorý. Lekári vravia, že zomiera.“

„Ach,“ takúto odpoveď nečakala, „prepáčte, nechcela som obťažovať.“

„Ale nie, to je v pohode... teda nie je... jeho stav nie je v pohode,“ vysvetľoval som. „V tejto chvíli mu však nemám ako pomôcť. A možno mu už vôbec nemám ako pomôcť, ale vraciam sa domov, aby sme sa aspoň pohovárali. Aby som bol k dispozícii, keby niečo potreboval.“

Obzrel som si svoju susedu. Odhadoval som, že môže mať čosi pod štyridsať. Mala peknú tvár s ostrý-

mi črtami, gaštanové vlasy po pleciah a hnedé oči. Natiahol som k nej ruku. „Som Joe. Ďakujem za záujem.“

„Sonia,“ odvetila a potriasla mi rukou. „Teší ma, Joe. A nemáš za čo. Počuj, naozaj som nechcela vyzvedať. Úplne rozumiem, ak chceš byť najbližších dvanásť hodín ticho, sám so svojimi myšlienkami.“

Pokrútil som hlavou. „To som neplánoval, ale aj tak ti ďakujem.“

Nejakú chvíľu sme sedeli v tichu, ktoré náhle prerušila Sonia: „Čo je zač tvoj kamarát? Myslím toho chorého.“

„Volá sa Thomas. Thomas Derale. Je to najlepší líder, akého poznám.“ Nebol to najbežnejší spôsob, ako predstaviť človeka, tobôž nie priateľa, no práve táto vlastnosť mi zide na um, keď si naňho spomeniem.

„Zvláštna charakteristika.“

„Viem. Dalo by sa o ňom povedať mnoho, no keďkoľvek si naňho pomyslím, hneď sa mi vynorí práve táto jeho črta.“

„Ako ste sa vlastne spriatelili?“

„To je dlhý príbeh.“

„Máme pred sebou dvanásť hodín, Joe, a ja som zapálená poslucháčka,“ usmiala sa.

Opäťoval som jej úsmev. „Dobre teda,“ prikývol som. „Všetko sa začalo, keď mi Thomas mimovoľne položil múzejnú otázku.“

O 6.47 ráno som dorazil na vlakovú stanicu pod holým nebom. Čakala ma prvá z troch fáz každodenného rituálu presunu do práce, ktorý som absolvoval týždeň čo týždeň od pondelka do piatka. Cesta sa začínala v hornej časti južného Chicaga. Z bytovky som pešo prešiel na vlakovú stanicu, potom som sa chvíľu viezol vlakom a zvyšok cesty od zastávky po kanceláriu som opäť prešiel pešo.

Chicago je ideálnym mestom pre chodcov len na jar a v lete. Keby sa dal rovník posunúť o tisícristo kilometrov na sever, bolo by ním po celý rok. V to ráno, bohužiaľ, nebola jar ani leto. Bol február, teplota sa pohybovala okolo desiatich stupňov, ale pocitová bola pri mrazivom vetre až mínus dva.

Môj rozvrh sa začínal o 5.40 zvoneníím budíka, ktorý ohlasoval ďalší krásny deň. Teda vlastne skôr pracovný ako krásny. Odšuchtal som sa do sprchy a pod prúdom horúcej vody sa nádejal, že kým vyjdem, nejakým zázrakom prírody sa pondelok zmení na sobotu. Niečo podobné sa mi raz stalo ešte ako chlapcovi. Vstal som, osprchoval sa, obliekol a zišiel po schodoch, len aby som zistil, že je víkend a nemusím ísť do školy.

Zázrak sa nekonal. Zjedol som misku cereálií, vypil šálku kávy, obliekol si tmavomodré sako a svetlomodrá košeľu, uviazal si červenú kravatu a vykročil von. Desať minút som kráčal chladnou Armitage Avenue až k vlakovej stanici.

Práve vtedy sa na mňa Thomas pozrel, kývol hlavou a poznamenal: „Ráno ako stvorené do múzea, čo povieť?“

Neskôr sa ukázalo, že to bolo skutočne múzejné ráno ako vyšité, no v tej chvíli som nemal poňatia, čo tým Thomas myslí. Bolo to skutočne dobré múzejné ráno, lebo to bol deň, keď som stretol Thomasa.

Pokiaľ sa dobre pamätám, na jeho otázku som vlastne nič zmysluplné neodpovedal. Na vlakovom nástupišti sa vám málokedy prihovorí cudzí človek, hlavne ak sú vonku pocitovo dva stupne pod nulou. Thomas ma teda prekvapil nielen svojou otázkou, ale aj tým, že sa mi vôbec prihovoril. Tuším som vtedy len zavrčal alebo odvrkol niečo vskutku duchaplné ako „uhm“ a venoval mu typický neurčitý úsmev, ktorý ľudia vytiahnu, keď poriadne nerozumejú otázke.

Vlak zastal a obaja sme nastúpili. Usadili sme sa na opačných koncoch vagóna, a tak sa náš rozhovor skončil na nástupišti mojím hlbokým príspevkom do diskusie: „Uhm.“

Z Thomasa však vyžarovalo čosi výnimočné, čo mi po celý deň nedovolilo zabudnúť na jeho otázku. Mal na sebe dlhý čierny vlnený zvrchník a rukavice, no klobúk nemal. Vlasy mal ostrihané dosť nakrátko, pô-

sobilo to profesionálne. Bol nesmierne charizmatický. Určite poznáte takých ľudí, keď niekam vstúpia, zrazu ich je plná miestnosť. Thomas bol jedným z nich, dokonca aj na preplnenom vlakovom nástupišti uprostred chicagskej zimy.